

महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ

विविध पदांच्या भरतीसाठी ऑनलाईन परीक्षेसंबंधी माहिती पुस्तिका

उमेदवार देणार असलेल्या ऑन-लाईन परीक्षेच्या विविध पैलूंचा तपशील आणि संबंधित बाबीसंबंधात महत्वाच्या सूचना या पुस्तिकेत आहेत. परीक्षेची तयारी करण्यात मदत व्हावी म्हणून उमेदवारास या पुस्तिकेचे नीट अध्ययन करण्यास सुचविले जात आहे.

खाली दर्शविल्याप्रमाणे ऑन-लाईन परीक्षेत वस्तुनिष्ठ स्वरूपाच्या बहुपर्यायी प्रश्नावल्या असतील.

प्रादेशिक अधिकारी या पदांसाठी परीक्षेचे स्वरूप

अनुक्रमांक	प्रश्नावलीचे नाव	प्रश्न संख्या	कमाल गुण	माध्यम	अवधि
1	सामान्य ज्ञान, अभियोग्यता चाचणी आणि इंग्रजी भाषा	15	30	द्विभाषी अर्थात् मराठी आणि इंग्रजी (इंग्रजी भाषेची परीक्षा वगळता)	30 मिनिटे
2	विज्ञान व अभियांत्रिकी मधील मूलभूत कौशल्ये	15	30		90 मिनिटे
3	व्यावसायिक ज्ञान	50	100		120 मिनिटे
	एकूण	80	160		

वरिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी व वैज्ञानिक अधिकारी या पदांसाठी परीक्षेचे स्वरूप

अनुक्रमांक	प्रश्नावलीचे नाव	प्रश्न संख्या	कमाल गुण	माध्यम	अवधि
1	सामान्य ज्ञान, अभियोग्यता चाचणी आणि इंग्रजी भाषा	60	60	द्विभाषी अर्थात् मराठी आणि इंग्रजी (इंग्रजी भाषेची परीक्षा वगळता)	60 मिनिटे
2	व्यावसायिक ज्ञान	50	100		60 मिनिटे
	एकूण	110	160		120 मिनिटे

कनिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी, कनिष्ठ वैज्ञानिक सहायक व विधि सहायक या पदांसाठी परीक्षेचे स्वरूप

अनुक्रमांक	प्रश्नावलीचे नाव	प्रश्न संख्या	कमाल गुण	माध्यम	अवधि
1	सामान्य ज्ञान, अभियोग्यता चाचणी आणि इंग्रजी भाषा	40	80	द्विभाषी अर्थात् मराठी आणि इंग्रजी (इंग्रजी भाषेची परीक्षा वगळता)	50 मिनिटे
2	व्यावसायिक ज्ञान	60	120		70 मिनिटे
	एकूण	100	200		120 मिनिटे

प्रमुख लेखापाल, वरिष्ठ लिपिक व कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखन या पदांसाठी परीक्षेचे स्वरूप

अनुक्रमांक	प्रश्नावलीचे नाव	प्रश्न संख्या	कमाल गुण	माध्यम	अवधि
1	सामान्य ज्ञान, अभियोग्यता चाचणी आणि इंग्रजी भाषा	40	80	द्विभाषी अर्थात् मराठी आणि इंग्रजी (इंग्रजी भाषेची परीक्षा वगळता)	50 मिनिटे
2	लेखाकार्य, लेखांकन आणि सामान्य प्रशासन	60	120		70 मिनिटे
	एकूण	100	200		120 मिनिटे

कनिष्ठ लघुलेखक या पदांसाठी परीक्षेचे स्वरूप

अनुक्रमांक	प्रश्नावलीचे नाव	प्रश्न संख्या	कमाल गुण	माध्यम	अवधि
1	सामान्य ज्ञान, अभियोग्यता चाचणी आणि इंग्रजी भाषा	40	80	द्विभाषी अर्थात् मराठी आणि इंग्रजी (इंग्रजी भाषेची परीक्षा वगळता)	60 मिनिटे
2	टंकलेखन व लघुलेखन कौशल्य (सैद्धांतिक), कॉम्प्युटर प्रोसेसिंग, सामान्य लेखा आणि प्रशासन	40	80		60 मिनिटे
	एकूण	80	160		120 मिनिटे

प्रयोगशाळा सहायक या पदांसाठी परीक्षेचे स्वरूप

अनुक्रमांक	प्रश्नावलीचे नाव	प्रश्न संख्या	कमाल गुण	माध्यम	अवधि
1	सामान्य ज्ञान, अभियोग्यता चाचणी आणि इंग्रजी भाषा	40	80	द्विभाषी अर्थात् मराठी आणि इंग्रजी (इंग्रजी भाषेची परीक्षा वगळता)	50 मिनिटे
2	व्यावसायिक ज्ञान	60	120		70 मिनिटे
	एकूण	100	200		120 मिनिटे

ही परीक्षा विविध सत्रांमध्ये घेण्यात येणार आहे. पदांची सत्रनिहाय यादी पुढीलप्रमाणे.

दिनांक	27.9.2024	28.9.2024		
पद	प्रमुख लेखापाल, वरिष्ठ लिपिक कनिष्ठ लिपिक / टंकलेखन, कनिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी, कनिष्ठ वैज्ञानिक सहायक	प्रादेशिक अधिकारी	वरिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी, संशोधन अधिकारी, कनिष्ठ लघुलेखक	विधि सहायक, प्रयोगशाळा सहायक
सत्र	सत्र 1	सत्र 1	सत्र 2	सत्र 3
रिपोर्टिंग वेळ	08.00 सकाळी	7.30 सकाळी	11.30 सकाळी	3.30 दुपारी

अनेक पदांसाठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांसाठी : अनेक पदांसाठी अर्ज करणाऱ्या उमेदवारांना एका सत्रासाठी एकच कॉल लेटर देण्यात येणार आहे. प्रवेश पत्रावर सर्व पदांची नावे छापलेली असतील. असे बहुपदीय उमेदवार एका सत्रात एकदाच परीक्षा देतील आणि त्यांनी अर्ज केलेल्या सर्व पदांच्या गुणवत्ता यादीत त्यांचा विचार केला जाईल. आपले प्रवेशपत्र डाउनलोड करण्यासाठी उमेदवारांना नवीनतम नोंदणी क्रमांक (सर्वात शेवटी नोंदणी सुरु केलेल्या पदाचा नोंदणी क्रमांक) वापरावा लागेल.

परीक्षेचा अवधि 120 मिनिटे आहे. उमेदवारांस परीक्षास्थानी साधारणतः 180 मिनिटे उपस्थित रहावे लागेल ज्यामध्ये नोंद होणे (logging in), प्रवेशपत्र गोळा करणे, सूचना देणे इ. साठी लागणा-या कालावधीचासुद्धा समावेश आहे. एकाच सत्रामध्ये परीक्षा असणा-या अनेक पदांसाठी अर्ज करणा-या उमेदवारांसाठी एक स्वतंत्र 70 मिनिटांची व्यावसायिक / तांत्रिक ज्ञानाची चाचणी कुठल्याही विश्रांतीशिवाय सलग घेण्यात येईल. इतर चाचण्या (Aptitude Tests) एकदाच घेण्यात येतील. कनिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी आणि कनिष्ठ वैज्ञानिक सहायक या पदांसाठीची परीक्षा एकच असेल. वरिष्ठ वैज्ञानिक अधिकारी आणि वैज्ञानिक अधिकारी या पदांसाठीची परीक्षा एकच असेल. मुख्य लेखापाल, वरिष्ठ लिपिक आणि कनिष्ठ लिपिक टंकलेखक या पदांसाठीची परीक्षा एकच असेल. सर्व प्रश्नावलींसाठी वेगवेगळा कालावधी निश्चित करण्यात आला आहे. उमेदवार कोणत्याही प्रश्नावलीतील प्रश्न त्या प्रश्नावलीसाठी निर्धारित केलेल्या वेळेतच सोडवू शकतात. सर्व प्रश्नांना बहुपर्याय असतील. प्रश्नासाठीच्या पाच उत्तरांपैकी, फक्त एकच अचूक उत्तर असेल. **उमेदवारास सर्वाधिक अचूक उत्तराची निवड करावयाची आहे आणि उमेदवारास वाटत असलेल्या योग्य / अचूक पर्यायावर 'माउस-क्लिक' करावयाचा आहे. उमेदवाराने क्लिक केलेला पर्याय ठळकपणे दर्शविला जाईल आणि त्यास उमेदवाराचे त्या प्रश्नाचे उत्तर म्हणून गणले जाईल. उमेदवाराने दर्शविलेल्या चुकीच्या उत्तरासाठी कोणताही दंड नाही. परंतु उमेदवाराने कोणत्याही प्रश्नाचे उत्तर अंदाजाने देऊ नये असा सल्ला दिला जात आहे.**

कृपया ध्यानात घ्या की या पुस्तिकेत दिलेले प्रश्नांचे प्रकार हे उदाहरणादाखल आहेत आणि सर्वसमावेशक नाहीत. प्रत्यक्ष परीक्षेत तुम्हाला यापैकी काही किंवा सर्व प्रकारांचे अधिक काठीण्य पातळीचे प्रश्न आढळतील, शिवाय या ठिकाणी नमूद न केलेल्या इतर प्रकारांवरही प्रश्न आढळतील.

काही नमुना प्रश्न खाली दिले आहेत.

नमुना प्रश्न अभियोग्यता चाचणी

- प्र.1.** 'पाय' चा 'मनुष्य' शी जो संबंध आहे तसाच संबंध 'खूर' चा खालीलपैकी कुणाशी आहे ?
 (1) घोडा (2) कुत्रा (3) बूट (4) लोहार (5) खोगीर
- प्र.2.** मुलांच्या एका रांगेत महेश रांगेच्या डावीकडून सातवा आणि उजवीकडून अठरावा आहे. त्या रांगेत एकूण किती मुले आहेत ?
 (1) 26 (2) 25 (3) 27 (4) निश्चित सांगता येत नाही (5) दिलेल्या पर्यायांव्यतिरीक्त अन्य
- प्र.3.** खालील इंग्रजी वर्णाक्षरगटाच्या श्रृंखले मध्ये प्रश्नचिह्नाच्या (?) जागी दिलेल्या इंग्रजी वर्णाक्षर गटांपैकी कोणता गट येईल ?
 AB BC CD DE ? FG
 (1) DF (2) DG (3) FE (4) EF (5) GF
- प्र.4.** खालील पाचांपैकी चार एका निश्चित प्रकारे सारखे आहेत आणि म्हणून त्यांचा एक गट बनतो. त्या गटात न येणारा पांचवा कोणता ?
 (1) किलोग्राम (2) किलोमीटर (3) इंच (4) फूट (5) यार्ड
- प्र.5.** एका सांकेतिक परिभाषेत 'A + B' चा अर्थ 'B ची आई A आहे' असा आहे आणि 'A - B' चा अर्थ 'B चे वडील A आहेत' असा आहे. खालीलपैकी कशाचा अर्थ 'R ची आज्ञा P आहे' असा होईल ?
 (1) P - Q + R (2) Q - R + P (3) P + Q - R (4) Q + R - P (5) दिलेल्या पर्यायांव्यतिरीक्त अन्य

ENGLISH LANGUAGE

- Q.1.** Read the sentence to find out whether there is any grammatical or idiomatic error in it. The error, if any, will be in one part of the sentence. That part is the answer. If there is no error, the answer is 'No error'. (Ignore the errors of punctuation, if any).
 The regaining of freedom / as we well know has given rise for / many dormant issues / and conflicts in our society.
 (1) (2) (3) (4) (5) No error
- Q.2-3. Directions :** In each of the following questions, select from amongst the five alternatives, the word most opposite in meaning of the word given in capitals.
- Q.2.** LIVELY
 (1) simple (2) weak (3) dull (4) angry (5) moron
- Q.3.** INADVERTENT
 (1) adequate (2) available (3) sluggish (4) negligent (5) intentional
- Q.4.** Pick out from the words given below this sentence the word which would complete the sentence correctly and meaningfully.
 He wants me to look _____ his garden during his absence.
 (1) at (2) over (3) after (4) into (5) from
- Q.5-6. Direction :** In each of the following questions, select from amongst the five alternatives, the word nearest in meaning to the word given in capitals.
- Q.5.** LETHAL (1) light (2) dangerous (3) deadly
 (4) cruel (5) thoughtless
- Q.6.** CENTENARY (1) a guard (2) a hundred years (3) a very old man
 (4) a hundred runs (5) a hundredth anniversary

सामान्य ज्ञान

- प्र.1.** कोणत्या देशाने क्रिकेट - विश्वचषक 2007 जिंकला ?
 (1) दक्षिण आफ्रिका (2) श्रीलंका (3) इंग्लंड (4) न्यूझिलंड (5) दिलेल्या पर्यायांव्यतिरीक्त अन्य
- प्र.2.** महाराष्ट्रात खालीलपैकी कोणते पीक घेतले जात नाही ?
 (1) ज्वारी (2) गहू (3) ज्यूट (4) तंबाखू (5) दिलेल्या पर्यायांव्यतिरीक्त अन्य
- प्र.3.** महाराष्ट्रात खालीलपैकी कोणत्या शहरात 'कुंभ मेळा' भरतो ?
 (1) रत्नागिरी (2) नाशिक (3) पंढरपूर (4) कोल्हापूर (5) दिलेल्या पर्यायांव्यतिरीक्त अन्य
- प्र.4.** अवैध पैशाविरुद्धच्या लढाईमध्ये खालीलपैकी कोणत्या वित्तीय संस्थेने 'आपल्या ग्राहकांना जाणा' (Know Your Customer) योजनेची सुरुवात केली ?
 (1) आयडीबीआय (2) आरबीआय (3) नाबार्ड (4) सीडबी (5) दिलेल्या पर्यायांव्यतिरीक्त अन्य
- प्र.5.** खालीलपैकी कोणत्या राज्याची सीमारेषा महाराष्ट्राच्या सीमारेषेशी लागून नाही ?
 (1) छत्तीसगढ़ (2) कर्नाटक (3) आन्ध्र प्रदेश (4) राजस्थान (5) दिलेल्या पर्यायांव्यतिरीक्त अन्य

व्यायवसायिक / तांत्रिक ज्ञानाची चाचणी

या विषयावरील प्रश्न त्या-त्या विशिष्ट क्षेत्राच्या ज्ञानासंबंधित आणि ढोबळमानाने मंडळाने दिलेल्या अभ्यासक्रमावर आधारित असतील

(अ) ऑनलाइन परीक्षेच्या स्वरूपाबद्दल तपशील :

- (1) परीक्षा ऑन-लाइन म्हणजेच संगणकावर घेतली जाईल.
- (2) इंग्रजी भाषेव्यतिरिक्त सर्व प्रश्नावली इंग्रजी / मराठी म्हणजे द्विभाषी असतील.
- (3) सर्व प्रश्नांना बहुपर्याय असतील. प्रश्नासाठीच्या पाच उत्तरांपैकी केवळ एकच अचूक उत्तर असेल. **परीक्षार्थीला सर्वाधिक उचित उत्तराची निवड करावयाची असून जो पर्याय उचित/अचूक वाटतोय त्या पर्यायावर 'माउस-क्लिक' कारावयाचे आहे. 'क्लिक' केला गेलेला पर्याय ठळकपणे दर्शविला जाईल आणि त्यास प्रश्नाचे उत्तर म्हणून गणले जाईल. एखाद्या प्रश्नाच्या उत्तरास अंतिम मुल्यांकनासाठी तेव्हाच विचारात घेतले जाईल जेव्हा उमेदवाराने 'Save & Next' वर किंवा 'Mark for Review & Next' वर क्लिक करून उत्तर दिले असेल.**
- (4) सर्वर मध्ये घडय़ाळ लावलेले आहे आणि तुमच्या संगणकाच्या पटलाच्या वरच्या उजव्या कोप-यातील उर्वरीत वेळ दर्शविणारा टाईमर परीक्षा पूर्ण करण्यासाठी शिल्लक राहिलेली वेळ दर्शविल. जेव्हा घडय़ाळाची वेळ संपेल तेव्हा परीक्षा आपोआप बंद होईल. तुम्हाला स्वतःहून परीक्षा संपवण्याची किंवा थांबवण्याची आवश्यकता नाही.
- (5) स्क्रीनच्या उजव्या बाजूला Question पॅलेट दाखवले जाणार असून ते खालील पैकी एक चिन्ह वापरून प्रत्येक प्रश्नाची स्थिती दाखवेल:

1 तुम्ही अजून ह्या प्रश्नापर्यंत पोहोचला नाहीत.

2 तुम्ही ह्या प्रश्नाचे उत्तर दर्शवले नाही.

3 तुम्ही ह्या प्रश्नाचे उत्तर दर्शविले आहे.

4 तुम्ही ह्या प्रश्नाचे उत्तर दर्शविलेले नाही, परंतु ह्या प्रश्नाच्या पडताळणीसाठी खूण केली आहे.

5 तुम्ही ह्या प्रश्नाचे उत्तर दर्शविले आहे, परंतु पडताळणीसाठी त्यावर खूण केली आहे.

पडताळणीसाठी खूण केल्याच' स्थिति निव्वळ ह्याचे स्मरण देते की तुम्ही हा प्रश्न पुन्हा पाहण्याचे ठरवले आहे. जर का पडताळणीसाठी खूण केलेल्या प्रश्नाचे उत्तर दर्शविलेले असेल तर अंतिम मुल्यांकनामध्ये ते उत्तर गृहित धरले जाईल.

- (6) उत्तर दर्शवण्यासाठी प्रश्न निवडायचा असल्यास आपण खालीलपैकी एक करू शकता :
 - (अ) थेट त्या क्रमांकाच्या प्रश्नाकडे जाण्यासाठी पटलाच्या उजवीकडील प्रश्न तालिकेमध्ये त्या क्रमांकाच्या प्रश्नावर क्लिक करा. ध्यानात घ्या की हा पर्याय निवडल्यास तुमचे चालू प्रश्नाला दर्शविलेले उत्तर सुरक्षित केले जात नाही.
 - (ब) चालू प्रश्नाचे उत्तर सुरक्षित करण्यासाठी 'Save and Next' वर क्लिक करा आणि क्रमाने पुढच्या प्रश्नाकडे जा.
 - (क) चालू प्रश्नाचे उत्तर सुरक्षित करण्यासाठी व पडताळणी साठी खूण करण्यासाठी 'Mark for Review and Next' वर क्लिक करा क्रमाने पुढच्या प्रश्नाकडे जा.
- (7) तुमचे उत्तर निवडण्यासाठी दिलेल्या पर्याय बटनांपैकी एका पर्याय बटनावर क्लिक करा.
- (8) तुमचे उत्तर बदलण्यासाठी दुस-या अपेक्षित पर्याय बटनावर क्लिक करा.
- (9) तुमचे उत्तर सुरक्षित करण्यासाठी तुम्हाला 'Save and Next' वर क्लिक करावेच लागेल.
- (10) निवडलेले उत्तर वगळण्यासाठी त्या निवडलेल्या पर्यायावर पुन्हा क्लिक करा किंवा 'Clear Response' बटनावर क्लिक करा.
- (11) एखाद्या प्रश्नावर पडताळणीसाठी खूण करावयाची असल्यास 'Mark for Review & Next' वर क्लिक करा. "जर का पडताळणीसाठी खूण केलेल्या प्रश्नाचे उत्तर दर्शविलेले असेल तर ते उत्तर अंतिम मूल्यांकनामध्ये धरले जाईल."
- (12) एखाद्या प्रश्नाचे उत्तर बदलण्यासाठी प्रथम प्रश्न निवडा, त्यानंतर नवीन उत्तर पर्यायावर क्लिक करा आणि नंतर 'Save and Next' बटनावर क्लिक करा.
- (13) सुरक्षित केलेले प्रश्न किंवा उत्तर दर्शवल्यानंतर पडताळणीसाठी खूण केलेले प्रश्नच केवळ मुल्यांकनासाठी विचारात घेतले जातील.
- (14) ह्या प्रश्नपत्रिकेमधील विभाग पटलाच्या (Screen) वरच्या पट्टीवर (Bar) दर्शविले आहेत. एखाद्या विभागातील प्रश्न त्या विभागाच्या नावावर क्लिक करून पाहता येतील. तुम्ही जो विभाग पाहत आहात तो ठळकपणे दर्शविला जाईल.
- (15) एखाद्या विभागातील अंतिम प्रश्नासाठी 'Save and Next' बटनावर क्लिक केल्यानंतर आपण आपोआप त्याच विभागाच्या पहिल्या प्रश्नाकडे जाल.
- (16) एखाद्या विभागातील प्रश्नांची स्थिती पाहण्यासाठी आपण माऊस कर्सर (mouse cursor) त्या विभागाच्या नावावर नेऊ शकता.

- (17) उमेदवार कोणत्याही प्रश्नावलीतील प्रश्न त्या प्रश्नावलीसाठी दिलेल्या वेळेतच सोडवू शकतात.
- (18) परीक्षार्थीना 'परीक्षा प्रशासकाच्या' सूचनांचे काळजीपूर्वक पालन करण्याची विनंती आहे. जर का एखादा परीक्षार्थी सूचनांचे/नियमांचे पालन करीत नसेल, तर तो गैरवर्तणुकीचा/ अप्रामाणिक मार्गाच्या अंगिकाराचा प्रकार गणला जाईल आणि असा परीक्षार्थी विभागाने ठरविलेल्या कालावधीसाठी परीक्षांना बसण्यास अपात्र ठरला जाईल.
- (19) केवळ परीक्षा प्रारंभ होण्यापूर्वी परीक्षार्थी परीक्षा प्रशासकांना त्यांच्या शंका किंवा प्रश्न विचारू शकतात. परीक्षा प्रारंभ झाल्यानंतर कोणत्याही शंकेचे समाधान केले जाणार नाही.
- (20) परीक्षेची वेळ संपल्यानंतर परीक्षार्थीना एकही प्रश्न सोडवता येणार नाही किंवा त्यांच्या उत्तरांची पडताळणी करता येणार नाही. जरी परीक्षार्थीने 'submit' बटन क्लिक केले नसले तरीही त्याच्या/तिच्या उत्तरांना संगणक प्रणाली आपोआप सुरक्षित (Save) करेल.
- (21) **कृपया लक्षात घ्या -**
 - (1) **प्रत्यक्ष परिक्षेची वेळ संपल्याशिवाय परीक्षार्थीना पेपर 'अंतिमतः सबमिट' (finally submit) करू दिले जाणार नाही.**
 - (2) **एकदा परीक्षा प्रारंभ झाली की कोणत्याही परिस्थितीत परीक्षार्थीने की-बोर्ड ची कोणतीही key क्लिक करावयाची नाही, कारण त्यामुळे परीक्षाच बंद होईल**

(ब) सर्वसामान्य सूचना:

- (1) कृपया प्रवेशपत्रावर दर्शविलेले दिनांक, रिपोर्टिंग वेळ आणि परीक्षास्थळाचा पत्ता याची नीट दखल घ्या.
- (2) तुम्ही ऑनलाईन परीक्षेच्या स्थानाची निश्चिती करण्यासाठी एक दिवस अगोदर परीक्षास्थानी जावे, जेणेकरून परीक्षेच्या दिवशी तुम्ही तिथे वेळेवर (प्रवेश पत्रावर छापलेल्या) पोहोचू शकाल. उशीरा येणा-यांना प्रवेश नाही.
- (3) तुमचा नवीनतम फोटोग्राफ चिकटवलेले प्रवेशपत्र तुम्हाला परीक्षा स्थानी आणावयाचे आहे. (शक्यतो तोच फोटो आणावा जो तुम्ही अपलोड केला आहे)
- (4) परीक्षास्थानी तुम्हाला महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांचे प्रतिनिधि यांच्या सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावयाचे आहे. जर तुम्ही सूचनांचे उल्लंघन कराल तर तुम्हाला अपात्र गणले जाईल आणि परीक्षास्थान सोडून जाण्यास सांगितले जाईल.
- (5) गणकयंत्र (स्वतंत्र किंवा घडयाळासह), पुस्तके, वह्या किंवा लिखित कागद, सेलफोन (कॅमेरा सुविधेसह/ शिवाय) किंवा इतर कोणतेही इलेक्ट्रॉनिक यंत्र (उपकरण) यांचा वापर परीक्षेच्या कालावधीत करू दिला जाणार नाही. परीक्षेच्या वेळी प्रतिबंधित साहित्य उमेदवारांकडे आढळून आल्यास त्याची/तिची उमेदवारी रद्द केली जाईल तसेच उमेदवाराविरुद्ध फौजदारी कार्रवाई केली जाईल.
- (6) कृपया आपल्या सोबत नवीनतम फोटो चिकटवलेले हे प्रवेशपत्र आणि सध्या वैध, मूळ स्वरूपातील फोटो ओळख पत्र (जसे की, स्वतःचे आधार कार्ड/ई-आधार कार्ड/पॅन कार्ड/पारपत्र/वाहन चालक परवाना/निवडणूक आयोगाचे ओळखपत्र) आणावे. कृपया आपण आपले प्रवेशपत्र व त्यासोबत फोटो ओळख पत्राची प्रत (झेरोक्स) जोडून ते पर्यवेक्षकाकडे सुपूर्द करावे. आवेदन पत्रावर असणारे नाव (ऑनलाईन नोंदणीच्या वेळी जे उमेदवाराने दिलेले असते) फोटो ओळखपत्रावरील नावाशी तंतोतंत जुळावयास हवे. विवाहानंतर ज्या महिला उमेदवारांचे पहिले/मधले/अंतिम नाव बदलले आहे त्यांनी ह्याची खास दखल घ्यावी. जर आवेदन पत्रावरील आणि फोटो-परिचय पत्रावरील नावात काहीही फरक असेल तर अशा उमेदवारास परीक्षेस बसू दिले जाणार नाही. **कृपया लक्षात घ्या - रेशन कार्ड आणि वाहनचालक शिकाऊ परवाना या परिक्षेसाठी वैध ओळखीचा पुरावा म्हणून स्वीकारले जाणार नाही.** ज्या उमेदवारांनी आपल्या नावात बदल केला असेल, अशा उमेदवारांनी मूळ राजपत्रित अधिसूचना/ मूळ विवाह प्रमाणपत्र उपस्थित केले तरच त्यांना परीक्षेस बसण्यास अनुमती देण्यात येईल.
- (7) फोटो आणि बायोमेट्रिक डाटा (अंगठ्याचा ठसा) परीक्षेच्या ठिकाणी घेतला जाईल. या संदर्भात खालील दिलेले मुद्दे लक्षात ठेवा :-
 - (क) जर बोटांवर कसलाही थर असेल (शाई/ मेहंदी /रंग इत्यादी) तर धुवून टाका आणि परीक्षेच्या दिवसाआधी तो थर संपूर्णपणे गेला आहे याची खात्री करून घ्या.
 - (ख) जर बोटांना मळ किंवा धूळ लागली असेल तर बोटांचे ठसे (Finger-prints) घेण्याआधी धुवून घ्या आणि हातांची बोटे सुकली आहेत याची खात्री करून घ्या.
 - (ग) दोन्ही हातांची बोटे सुकलेली आहेत याची खात्री करा आणि जर बोटे ओलसर असतील तर प्रत्येक बोट पुसा.
 - (घ) ठसा घेतल्या जाणा-या अंगठ्याला जर जखम/मार लागला असेल तर त्वरित परीक्षा केंद्रावर संबंधित अधिका-यास कळवा. (उमेदवाराने उपरोक्त मुद्द्यांचे पालन न केल्यास परीक्षेस बसू दिले जाणार नाही.)
- (8) तुम्ही दिलेल्या उत्तरांचे इतर परीक्षार्थीच्या उत्तरांबरोबर उत्तरांच्या सारखेपणासाठी विश्लेषण केले जाईल. यासाठी अवलंब केलेल्या विश्लेषण प्रक्रियेतून जर उत्तरांची अदलाबदल केल्याचा व तुम्ही प्राप्त केलेले गुण वैध नसल्याचा निष्कर्ष आल्यास तुमची उमेदवारी रद्द केली जाऊ शकते. कोणीही परीक्षार्थी जर कॉपी करताना, सहाय्य घेताना किंवा देताना, किंवा परीक्षार्थीस न शोभणारी गैरवर्तणूक करताना आढळला तर त्याच्या उत्तरांची तपासणी केली जाणार नाही. मंडळ अशा परीक्षार्थीविरुद्ध योग्य ती कारवाई करेल.
- (9) तुम्ही स्वतः सोबत एक बॉल पॉईंट पेन आणावे. तुम्ही स्वतःसोबत एक स्टॅप इंक पॅड (नीळे/ काळे) आणू शकता. एक कागद तुम्हाला दिला जाईल ज्यावर तुम्ही कच्चे काम करू शकता किंवा उत्तर निवडण्यापूर्वी पुन्हा एकदा पडताळणी करावयाच्या प्रश्नांचे क्रमांक लिहू शकता. परीक्षा संपल्यावर कच्चे काम केलेले कागद प्रवेशपत्रासह पर्यवेक्षकाकडे हस्तांतरित करावे.

- (10) परीक्षेच्या व्यवस्थेमध्ये काही व्यत्यय येण्याची शक्यता पूर्णतः नाकारण्यात येणार नाही; ज्याचा परिणाम चाचणी वितरणावर आणि/ किंवा निकाल तयार करण्यावर होऊ शकतो. अशा प्रसंगी असे व्यत्यय सुधारण्याचा पूर्णतः प्रयत्न केला जाईल, ज्यामध्ये उमेदवारांना एका जागेहून दुस-या जागेत हलविणे किंवा परीक्षेस विलंब होणे गृहित आहे. पुन्हा परीक्षा घेणे या बाबतचा निर्णय हा परीक्षा घेणा-या संस्थेचा निर्णय अंतिम असेल. उमेदवार पुन्हा परीक्षेसाठी कोणताही दावा करू शकणार नाही. ह्या विलंब झालेल्या प्रक्रीयेस उमेदवार जर हलण्यास तयार नसेल किंवा परीक्षा प्रक्रीयेत भाग घेण्यास तयार नसेल अशा उमेदवारांना प्रक्रीयेमधून संपूर्णपणे वगळण्यात येईल.
- (11) परीक्षेची सामग्री तथा त्याबद्दलची कोणतीही अन्य माहिती, संपूर्ण किंवा भागांमध्ये उघड करणे, प्रकाशित करणे, पुन्हा: निर्माण करणे, ट्रांसमिट करणे, जमा करणे किंवा प्रसारण आणि जमा करणारे किंवा परिक्षाकेंद्रावर दिला जाणारा कागद घेऊन जाणारे किंवा परीक्षेच्या सामग्रीचा बेकायदेशीर बाळगण्यावर कायदेशीर कार्यवाही करण्यात येईल.
- (12) भरती करण्याच्या कोणत्याही प्रक्रीयेतील कोणत्याही भागामध्ये, परिक्षार्थी द्वारा खोटी माहिती देणे/ किंवा प्रक्रीयेच्या नियमांचे उल्लंघन करण्याबाबतीत, परिक्षार्थीस भरती प्रक्रीयेमध्ये अपात्र घोषित केले जाईल आणि भविष्यात मंडळातर्फे कोणत्याही भरती प्रक्रीयेमध्ये भाग घेण्याची परवानगी दिली जाणार नाही. जर ह्या बाबतीत चालू असलेल्या प्रक्रीयेमध्ये निदर्शनास आले नाही परंतु नंतर कधी लक्षात आल्यास त्याला प्रक्रीयेच्या पहिल्या भागापासूनच अपात्र ठरविण्यात येईल.
- (13) परीक्षेसाठी बाहेरगावाहून येणा-या आरक्षित प्रवर्गातील उमेदवारांना प्रवासखर्च नियमानुसार देण्यात येईल. अशा उमेदवारांनी मंडळाच्या संकेतस्थळावरून प्रवासखर्च सादर करण्याचा फॉर्म डाउनलोड करावा आणि तो परीक्षेच्या दिवशी तिकीटांच्या प्रतीसह प्रवेशपत्राबरोबर पर्यवेक्षकाकडे सुपुर्द करावा.
- (14) उमेदवारांना सल्ला दिला जातो की त्यांनी "The Public Examinations (Prevention of Unfair Means) Act, 2024" ची नोंद घ्यावी.
- (15) कृपया सामाजिक अंतर संबंधी पुढील सूचना काळजीपूर्वक वाचा.

सामाजिक अंतर संबंधी सूचना

1. उमेदवारास परीक्षा केंद्रावर प्रवेश पत्रात दिलेल्या वेळेनुसार उपस्थित रहायचे आहे. उशीरा येणा-या उमेदवारास परीक्षेस बसू दिले जाणार नाही.
2. उमेदवारांचे परीक्षा अनुक्रमांक व लॅब क्रमांक परीक्षा केंद्राच्या बाहेर दर्शविले जाणार नाही, प्रत्येक उमेदवारास परीक्षा केंद्रावर प्रवेश करते वेळी यासंबंधी माहिती दिली जाईल.
3. परीक्षा केंद्रावर उमेदवारास आवश्यक लागणारे सामान
परीक्षा केंद्रावर उमेदवारास केवळ ठराविक खालील आणण्याची परवानगी असेल:
 - अ. मास्क
 - ब. स्वतःचे हॅंड सॅनिटाइझर (50 मिली.)
 - क. एक सामान्य पेन आणि स्टॅप इंक पॅड (नीळे अथवा काळे)
 - ड. परीक्षा संबंधी कागदपत्रे (प्रवेश पत्र तसेच ID कार्डची प्रत जोडलेले प्रवेश पत्र, सत्यता तपासण्यासाठी मूळ ID कार्ड)
 - इ. लेखनिक (स्क्राइब) वापरणा-या उमेदवारांसाठी - व्यवस्थितरीत्या लिहिलेला व हस्ताक्षर केलेला स्क्राइब फॉर्म**परीक्षा केंद्राच्या आत अन्य कोणतेही सामान नेण्याची परवानगी नसेल.**
4. उमेदवाराने आपले कुठलेही साधन/ सामग्री इतरांना वापरण्यास देऊ नये.
5. उमेदवारांनी अन्य उमेदवारांसोबत सामाजिक अंतर राखणे गरजेचे आहे.
6. उमेदवारांनी परीक्षा केंद्रावर सांगितलेल्या सूचनेनुसार रांगेत उभे राहावे.
7. उमेदवार जर लेखनीकाच्या सुविधेचा लाभ घेणार असेल तर लेखनीकाला सुद्धा स्वतःचा मास्क आणावा लागेल.
8. परीक्षा संपल्यावर उमेदवारांनी परीक्षा स्थळावरील स्टाफ द्वारा केलेल्या सूचनेनुसार गर्दी न करता व्यवस्थितरीत्या केंद्राबाहेर पडायचे आहे.

आपणांस शुभेच्छा!